

KÖYLÜ VE ÇİFTÇİ DESTEKLENMELİ

Gıda Mühendisleri Odası 2. Başkanı Murat Şanlı, gıda arzı sorunu yaşanmaması için yerli üretimin desteklenmesi gerektiğini belirterek "Köylü desteklenmeli, köylünün ve çiftçinin ürettiği ürünlerde devlet alım garantisi vermeli" dedi.

HATİCE KARATAŞ

GIDA Mühendisleri Odası (GIDA-MO) 2. Başkanı Murat Şanlı, gıdada yaşanan sıkıntılara ilişkin gazetemize değerlendirmelerde bulundu.

Kuraklık, pandemi ve maliyet artışlarının tarımsal üretimi büyük ölçüde etkilediğini belirten Şanlı, "2019'dan bu yana bir pandemi süreci yaşıyoruz ve hala devam ediyor. Bunun arkasından da 2021'de ülkemizi etkileyen bir kuraklık yaşandı. Bu kuraklığın etkisiyle de çoğu tahıl ürünlerinde bir verim kaybı söz konusu oldu. Bu iki nedenin dışında özellikle ülkemizde maliyetlerin fazla olması, çiftçinin köyünü terk etmesi, ürettiği üründe devlet alım garantisi kadar para kazanamayışı ve benzeri nedenlerden dolayı tarımsal ürünlerde belli bir kayıp oldu. Özellikle 2016 ile 2021 yılına baktığımızda 2016 yılında yurt dışından 1.4 milyar dolarlık bir ithalat gerçekleştirmişiz 2020 yılında bu ithalat 4 milyar dolara çıkmış. Bu da bunun bir göstergesi oluyor. 2021 yılında Çini de geride bırakarak Rusya'dan en fazla tarımsal ürünleri satın almışız ve ithal etmiş olduğumuz buğdayın büyük bir kısmını da Rusya ve Ukrayna'dan alıyoruz." diye konuştu.

Şanlı, buğdayda yüksek rekoltenin beklendiğini vurgulayarak "2016 yılında 22.6 milyon ton buğday üretirken 2021'de de 19 milyon tonu bulmuş. Buğdayda 4 milyon tona yakın bir kayıbmız var. Onun için bizim üretimi arttırmamız gerekiyor. Gıda olmazsa olmazlardan bir tanesi bu nedenle gıda ve su çok önemli." dedi.

Önce kendi çiftçimizi desteklemeliyiz

Gıda arzı sorununun yaşanmaması için çiftçinin desteklenmesi gerektiğinin altını çizen Şanlı, şöyle konuştu:

"Kooperatifleşmenin artırılması, aile işletmelerinin desteklenmesi gerekiyor. Resmi kaynaklardan kamuoyuna verilen bilgilere göre elimizde yeterli kadar hububat, buğday ve ayçiçek yağı var deniliyor ama biz yurt dışından Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) aracılığıyla 6 liraya varan fiyatlarla buğday alıyoruz,

bunu da yarı fiyatına un yaparak fırınlara veriyoruz. Bu parayı biz kendi çiftçimize vermeliyiz önce kendi çiftçimizi desteklemeliyiz. Kendimize yeter bir düzeyde hayatımızı idame ettirebilmemiz için gerekli tahıl ürünlerinin üretilmesi gerekiyor. Bunu sağlamak amacıyla da köye dönüş projeleri yapılmalı. Köylü desteklenmeli, köylünün ve çiftçinin ürettiği ürünlerde devlet alım garantisi vermeli. Çünkü ürünü satarken de bir takım sıkıntılar yaşıyoruz. Geçen sene 2 liraya buğday ve arpa alındı şu anda 6 liraya ithal ediyoruz. Onun için kendimize yetecek kadar yaş sebzedem diğer ürünlere kadar kendimiz üretmemiz gerekiyor."

Tarımda üretim planlaması yapılmalı

Ayçiçek yağında yaşanan sıkıntılara değinen Şanlı, "Ayçiçek yağında stokların olduğu söyleniyor tabii ki bunların tespit edilmesi gerekir. Özellikle son günlerde fiyat artışından dolayı tüketici de alma konusunda bir izdiham yaşandı. Bu gıda israfına da yol açabilir. Önümüzdeki yıllarda ayçiçek yağının dünyada daha az üretileceği söyleniyor onun için ayçiçek yağının yerini tutabilecek soya ve pamuk yağı gibi diğer yağların ekiminin gerçekleştirilmesi gerekiyor aksi halde ayçiçek yağı fiyatları artmaya devam edecek. Bu tahıl ve diğer gıdalar için de geçerli

çünkü enerji fiyatları ve girdi maliyetleri artıyor. Rusya ve Ukrayna arasındaki savaş nedeniyle petrol fiyatları arttı. Hiçbir şey olmasa bile gıdayı bir yerden bir yere naklederken ciddi anlamda kilo başına maliyetler geliyor. Bunlar göz önüne alınarak ülkemizde özellikle uzun vadede bir planlamanın yapılması gerekiyor. Neler üreteceğiz, nelere önem vereceğiz, nelere ihtiyacımız var bu planlama dahilinde tarıma destek verilmesi gerekiyor." şeklinde konuştu.

Şanlı, gıda ve suyun önümüzdeki 50 yıl içerisinde çok önemli olacağını altını çizerek "Belki bu konuda geçmişte olduğu gibi daha çetin savaşlar olacak. Onun için planlama dahilinde gerekli tedbirlerin alınması gerekiyor. Ülkemizde her şey yetişiyor, tarım ülkesiyiz bu nedenle bunların planlanması gerekiyor." dedi.

Ziraat ve gıda mühendisleri ile iş birliği yapılmalı

Tarımın öncelikli politika içerisinde alınması gerektiğini söyleyen Şanlı, "Biz tamamen tarıma yönelim demiyoruz. Savunma sanayiye de diğer dallara önem vereceksiniz ama tarıma da önem vereceksiniz. Tarımı bırakarak diğerlerine geçmek gibi bir şey olmamalı. Ziraat mühendislerimizin kırsal alanlarda bakanlık dahilinde görevlendirilip, üretim sağlanmalı. Bazen bilinçsiz üretim yapılıyor, gereğinden fazla ilaç kullanılıyor ve pestisit kalıntıları veya bir takım kayıplar oluyor. Bunların önüne geçebilirsiniz. Aynı şekilde gıda mühendislerinin gıda sanayisinde istihamı ile hem halk sağlığını koruyucu bir takım üretimler gerçekleştirilir hem de gıda sanayisindeki fireler ve kayıplar engellenir. Gıda sanayindeki yapılacak bir takım inavasyon çalışmaları ile halk sağlığına önem verilir. Gıdanın önemini pandemi döneminde de gördük. Öncelikle insanın belli hastalıklara karşı korunması için vücut direncinin olması gerekiyor. Bunu da yeterli beslenme ile sağlayacaksınız. Gıda ilaçtan da daha önemli bu nedenle gıdaya önem verilmeli." ifadelerini kullandı.

